

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl Mgr. Vladimírem Soukupem jako samosoudcem ve věci

žalobce: S [redacted] C [redacted], narozený dne [redacted]
bytem [redacted], [redacted], [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Filipem Matoušem
sídlem Praha 2, Lazarská 11, 120 00

proti
žalované: S [redacted] C [redacted] s.r.o., IČO: [redacted]
sídlem [redacted], [redacted], [redacted]
zastoupená advokátem JUDr. Antonínem Janákem
sídlem Příbram, nám. TGM 142, 261 01

o vydání účetnictví,

takto:

- I. Žalovaná je povinna umožnit žalobci nahlédnout do kopií těchto účetních knih: deníků, hlavních knih, dále do záznamů o provedené inventarizaci majetku a závazků, odpisových plánů, a to v listinné i elektronické podobě, od 1. ledna 2010 do současnosti a pořídit si jejich kopie vlastními prostředky, a to do tří dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaná je dále povinna umožnit žalobci nahlédnout do kopií smluv, uzavřených žalovanou od 29. března 2011 do současnosti, jejichž předmět plnění přesahuje částku 100 000 Kč a pořídit si jejich kopie vlastními prostředky, a to do tří dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Blanka Špačková

III. Žaloba se zamítá v části, ve které se žalobce domáhal toho, aby byla žalovaná povinna umožnit mu nahlédnout do kopií výkazů zisku a ztrát, rozvahy, interních dokladů, vydat mu kopie listin, specifikovaných ve výrocích I. a II. a v části, v níž se domáhal toho, aby mu žalovaná byla dále povinna uhradit odůvodněné náklady, vzniklé pořízením kopií těchto listin vlastními prostředky žalobce.

IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se svou žalobou podanou ke zdejšímu soudu dne 3. 7. 2017 domáhal vydání rozhodnutí, kterým by byla žalovaná uznána povinnou vydat mu kopie účetních knih, deníky, hlavní knihy, výkazy zisku a ztrát, rozvahy, interní doklady, záznamy o provedené inventarizaci majetku a závazků, odpisové plány, a to v listinné i elektronické podobě, od 1. 1. 2010 do současnosti, popř. mu umožnit do nich nahlédnout a pořídit si jejich kopie vlastními prostředky oproti úhradě odůvodněných nákladů žalované. Dále se domáhal toho, aby byla žalované uložena povinnost vydat mu kopie smluv uzavřených žalovanou od 29. 3. 2011 do současnosti, jejichž předmět plnění přesahuje částku 100 000 Kč, popř. mu umožnit do nich nahlédnout a pořídit si jejich kopie vlastními prostředky oproti úhradě odůvodněných nákladů žalované. Tvrdil, že je společníkem žalované s obchodním podílem na společnosti ve výši 41/201 a mezi ním a druhým společníkem Ing. O. [REDAKCE] Z. [REDAKCE] existují dlouhodobé spory, týkající se hospodaření žalované. Ty se projevují tím, že mu nejsou dlouhodobě poskytovány informace o tomto hospodaření, když je rozhodováno o majetkových transakcích společnosti, přesahujících 100 000 Kč bez jeho souhlasu. Tvrdil, že půjčil žalované částku 2 750 000 Kč, o které již bylo pravomocně rozhodnuto Okresním soudem v Příbrami a dále částku 9 000 000 Kč, která je nadále sporná. Připomínal, že tyto skutečnosti zapříčinily spory mezi žalobcem a druhým společníkem žalované a vedly i k trestnímu podání, o kterém bylo rozhodnuto rozsudkem Okresním soudem v Příbrami sp. zn. 3 T 150/2019. Pokud žalovanou opakovaně vyzýval ke zpřístupnění účetních knih a smluv, uzavřených od 29. 3. 2011 do současnosti, jejichž plnění přesahuje částku 100 000 Kč, byly jeho pokusy vždy bezvýsledné.
2. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby s tím, že žalobě a postupným změnám žalobního petitu měla vždy předcházet písemná výzva, což se nestalo. Nepopírala, že společník má právo nahlížet do listin společnosti, ale s tím, že to nesmí být v šikanujícím rozsahu. Zdůrazňovala, že toto právo je dáno jak vlastním rozsahem, tak i časem, kdy má společník právo nahlížet do těchto dokladů. Dovožovala, že toto mu nepřísluší od chvíle, kdy se stal společníkem, ale od okamžiku, kdy byla smlouva o převodu podílu z původního společníka doručena společnosti. Tvrdila, že smlouva o převodu obchodního podílu z roku 2011 jí byla doručena až v roce 2016, takže se žalobce může domáhat listin až od tohoto okamžiku. Konstatovala, že požadovaná informace musí být přiměřená, což ale v navrženém petitu absentuje. Poukazovala na zákon o účetnictví s tím, že je třeba vnímat každou listinu jednotlivě a že tam uvedené výrazy nelze zaměňovat s tím, že „deník“ a „hlavní kniha“ jsou těmi samými listinami, obsahujícími stejné informace, ale mají jiné řazení. Tvrdila, že žalobcem požadované výkazy zisku a ztrát a rozvahy, za roky 2011 – 2018 byly projednány na jednotlivých valných hromadách, kterým vždy předcházelo zaslání podkladů společníkům. K žalobcem požadovaným interním dokladům připomínala, že jich jsou za požadovanou dobu sta až tisíce, že se jedná o triviální účetní operace a dovolávala se judikatury o přiměřenosti. Poukazovala rovněž na to, že požadovaná informace může být poskytnuta jen tehdy, pokud je její poskytnutí v souladu s dobrými mravy. Zde konstatovala, že před Městským soudem v Praze probíhá pod sp. zn. 79 Cm 148/2016 řízení o vyloučení žalobce jako společníka, a to z toho důvodu, že vůči ní neprojevuje patřičnou loajalitu, ale naopak preferuje své vlastní společnosti.

Stran požadavku nahlédnout do kopií smluv, uzavřených žalovanou od 29. 3. 2011 do současnosti, jejichž předmět plnění přesahuje částku 100 000 Kč, připomínala, že sice bylo vysvětleno, že tato částka je včetně DPH, ale že nedošlo k formální změně žalobního petitu, takže ten je i nadále neurčitý a nevykonatelný. Poukazovala též na to, že z žalobního petitu není zřejmé, zda se jedná o alternativní petit či o alternativa fakultas.

3. Soud provedl dokazování všemi listinami, které navrhli a předložili účastníci řízení, dále uvedených (ust. § 120 odst. 1 občanského soudního řádu – dále jen „o.s.ř.“ ve spojení s ust. § 129 odst. 1 o.s.ř.), vyslechl svědky (ust. § 126 o.s.ř.), vyšel i ze shodných tvrzení účastníků (ust. § 120 odst. 3 o.s.ř.) a ze skutečnosti, známé soudu z jeho činnosti (ust. § 121 o.s.ř.).
4. Ani jedna z procesních stran, ač bylo dáno poučení podle ust. § 119a odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 205a o.s.ř., již žádné důkazní návrhy neměla, potřeba provedení dalších důkazů najevo nevyšla (ust. § 120 odst. 3 věta první o.s.ř.), soud proto při zjišťování skutkového stavu vyšel z důkazů, které před ním byly provedeny.
5. Po zhodnocení všech těchto důkazů podle ust. § 132 o.s.ř., kdy soud hodnotil každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy potom v jejich vzájemné souvislosti, dospěl k závěru, že žalobě je třeba částečně vyhovět.
6. V řízení byl prokázán tento skutkový děj:
7. Žalobce je společníkem žalované poté, co od JUDr. F. ■■■■■ M. ■■■■■ koupil jeho obchodní podíl žalované o velikosti 41/201, odpovídající vkladu ve výši 41 000 Kč (smlouvou ze dne 30. 3. 2011) a do současné doby jím je (prokázáno výpisem z obchodního rejstříku stran žalované ze dne 24. 2. 2020).
8. Ve společenské smlouvě žalované je m.j. upraveno, že podle čl. X odst. 1 písm. o) do působnosti její valné hromady patří rozhodování o zatížení majetku společnosti, rozhodování o zcizení či nabytí majetku společnost, poskytnutí či přijetí půjčky či úvěru, pokud hodnota tohoto majetku nebo výše půjčky či úvěru přesahuje v jednotlivém případě 100 000 Kč a že k takovému rozhodnutí je vždy zapotřebí alespoň 90% všech hlasů společníků (notářským zápisem notářky Mgr. Marie Trčkové sp. zn. NZ 98/2011, N 129/2011 ze dne 29. 3. 2011).
9. Rozsudkem Okresního soudu v Příbrami č.j. 5 C 13/2016 – 160 ze dne 2. 2. 2017 byla žalovaná uznána povinnou zaplatit žalobci, tam jako žalobci a) a jeho manželce, jako žalobkyni b), částku 2 750 000 Kč s úrokem ve výši 3 % od 27. 9. 2014 do zaplacení a s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % z této částky od 1. 1. 2016 do zaplacení, to vše do patnácti dnů od právní moci rozhodnutí (výrok I.). Žaloba byla výrokem II. zamítnuta v části na zaplacení úroku ve výši 3% z částky 2 750 000 Kč od 15. 3. 2011 do 26. 9. 2014. Výrokem III. byla žalovaná uznána povinnou zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Příbrami částku 12 956 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Výrokem IV. jí byla dále uložena povinnost zaplatit žalobci a jeho manželce na náhradu nákladů řízení částku ve výši 345 458 Kč do tří dnů od právní moci rozhodnutí k rukám právního zástupce žalobců. Částka byla uvedeným žalobcům přiznána z titulu smlouvy o půjčce ze dne 14. 3. 2011, uzavřené podle ust. § 657 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, platný do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“), na jejímž podkladě půjčil žalobce a) žalované částku 2 750 000 Kč, přičemž ta od něj tuto částku i převzala (citovaným rozsudkem).
10. Soudu je z jeho činnosti známo, že tento rozsudek byl výrokem I. jeho rozsudku č.j. 26 Co 199/2017 – 187 ze dne 11. 10. 2017 ve výroku I., pokud se týká žalobkyně b), zrušen a řízení bylo v tomto rozsahu zastaveno. Výrokem II. byl tento rozsudek potvrzen v části výroku I., v níž bylo žalobě vyhověno vůči žalobci a). Výrokem III. byla žalovaná uznána povinnou zaplatit žalobci a) na náhradu nákladů řízení před soudem I. stupně částku 305 757,80 Kč a na náhradu nákladů odvolacího řízení částku 47 795 Kč, to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce. Výrokem IV. bylo rozhodnuto, že žalobkyně b) je povinna zaplatit žalovanému na náhradu nákladů řízení před soudem I. stupně částku 154 335,50 Kč a na náhradu

Shodu s prvopisem potvrzuje Blanka Špačková

nákladů odvolacího řízení částku 184 932 Kč, to vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího právního zástupce. Výrokem V. bylo rozhodnuto, že žalobkyně b) a žalovaný jsou povinni zaplatit státu na náhradě nákladů řízení před soudem I. stupně, a to každý částku 6 478 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Okresního soudu v Příbrami.

11. Mezi účastníky nebylo sporu o tom, že jsou mezi nimi rozpory ohledně obchodní činnosti žalované a že žalovaná neumožnila žalobci nahlédnout do jiných listin než těch, které jsou uvedeny v odst. 13 tohoto odůvodnění.
12. Žalobce dne 19. 6. 2017 vyzval žalovanou prostřednictvím svého právního zástupce o poskytnutí kopií účetních knih, týkajících se hospodaření společnosti od 1. 1. 2011 do současnosti a kopií veškerých smluv, uzavřených žalovanou od 29. 3. 2011 do současnosti, jejichž předmět plnění přesahuje částku 100 000 Kč s tím, že ji k tomu již v minulosti vyzýval, avšak bezvýsledně, žalobce sám. Žalované byla stanovena lhůta sedmi dnů ode dne doručení této výzvy s tím, že v případě jejího marného uplynutí bude žalobci doporučeno domáhat se poskytnutí těchto listin soudně (touto výzvou).
13. Výkazy zisku a ztrát a rozvah, které se týkaly let 2011 až 2015, byly projednány na valné hromadě, která se konala dne 12. 12. 2016, které se týkaly roku 2016, byly projednány na valné hromadě, konané dne 14. 7. 2017, které se týkaly roku 2017, byly projednány na valné hromadě, která se konala dne 13. 7. 2018 a že těmito valným hromadám vždy předcházelo zaslání podkladů společníkům. Výkazy zisků a ztrát za rok 2018 byly zaslány a předány společníkům na valné hromadě, konané dne 28. 6. 2019. S ohledem na tyto nesporné skutečnosti, na něž nebylo ze strany žalobce reagováno např. zpětvzetím žaloby, neměl soud jinou možnost, než žalobu v této části jako nedůvodnou zamítnout, neboť žalobce se nemůže účinně domáhat vydání něčeho, co mu již vydáno bylo (nesporná tvrzení).
14. Podle ust. § 155 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích (dále jen „ZOK“), má společník právo na valné hromadě i mimo ni požadovat od jednatelů informace o společnosti, nahlížet do dokladů společnosti, kontrolovat údaje obsažené v předložených dokladech a další práva na informace určená společenskou smlouvou; to platí obdobně pro společníkova zástupce, bude-li zavázán alespoň ke stejné mlčenlivosti jako společník a společnost tuto skutečnost doloží.
15. Podle ust. § 156 odst. 1 ZOK mohou jednatelé poskytnutí informace podle ust. § 155 zcela nebo zčásti odmítnout jen tehdy, pokud a) jde o utajovanou informaci podle jiného právního předpisu, b) je požadovaná informace veřejně dostupná. Podle odst. 2 tohoto zákonného ustanovení v případě sporu rozhodne na návrh společníka o tom, zda je společnost povinná informaci poskytnout, soud; k právu uplatněnému po uplynutí jednoho měsíce ode dne oznámení o odmítnutí poskytnutí informace se nepřihlíží.
16. Podle ust. § 13 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále jen „zákon o účetnictví“), označenému „Účetní knihy“ účtují účetní jednotky, pokud tento zákon nestanoví jinak: a) v deníku (denících), v němž účetní zápisy uspořádají z hlediska časového (chronologicky) a jímž prokazují zaúčtování všech účetních případů v účetním období, b) v hlavní knize, v níž účetní zápisy uspořádají z hlediska věcného (systematicky), c) v knihách analytických účtů, v nichž podrobně rozvádějí účetní zápisy hlavní knihy, d) v knihách podrozvahových účtů, ve kterých se uvádějí účetní zápisy, které se neprovádějí v účetních knihách podle písmen a) a b). Podle odst. 2 tohoto zák. ust. zahrnuje hlavní kniha syntetické účty podle účtového rozvrhu, které obsahují minimálně tyto informace: a) zůstatky účtů ke dni, k němuž se otevírá hlavní kniha, b) souhrnné obraty strany Má dáti a Dal účtů, alespoň za kalendářní měsíc; vybrané účetní jednotky uvádějí souhrnné obraty denně, nenaplní-li tuto povinnost vybraná účetní jednotka v jiné účetní knize, c) zůstatky účtů ke dni, ke kterému se sestavuje účetní závěrka. Podle odst. 3 pak účetní jednotky nesmějí zřizovat účty mimo účtový rozvrh a účetní knihy.

17. Podle § 8 odst. 1 zákona o účetnictví jsou účetní jednotky povinny vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů. Podle odst. 2 je účetnictví účetní jednotky správné, jestliže účetní jednotka vede účetnictví tak, že to neodporuje tomuto zákonu a ostatním právním předpisům ani neobchází jejich účel. Podle odst. 3 je účetnictví účetní jednotky úplné, jestliže účetní jednotka zaúčtovala v účetním období v účetních knihách všechny účetní případy, které v něm měla zaúčtovat podle ust. § 3, a nejpozději do konce tohoto období za jemu bezprostředně předcházející účetní období sestavila účetní závěrku, popřípadě i konsolidovanou účetní závěrku, vyhotovila výroční zprávu, popřípadě i konsolidovanou výroční zprávu, zveřejnila informace podle ust. § 21a a má o těchto skutečnostech veškeré účetní záznamy, a to přehledně uspořádané. Podle odst. 4 je účetnictví účetní jednotky průkazné, jestliže všechny účetní záznamy tohoto účetnictví jsou průkazné (ust. § 33a) a účetní jednotka provedla inventarizaci.
18. Podle ust. § 3 odst. 1 obč. zák. nesmí výkon práv a povinností vyplývajících z občanskoprávních vztahů bez právního důvodu zasahovat do práv a oprávněných zájmů jiných a nesmí být v rozporu s dobrými mravy.
19. Podle ust. § 122 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, platný do 31. 12. 2013 (dále jen „obch. zák.“) vykonávají společníci svá práva týkající se řízení společnosti a kontroly její činnosti na valné hromadě v rozsahu a způsobem uvedeným ve společenské smlouvě, popřípadě ve stanovách. Podle odst. 2 mají společníci zejména právo požadovat od jednatelů informace o záležitostech společnosti a nahlížet do dokladů společnosti a kontrolovat tam obsažené údaje nebo k tomu zmocnit auditora nebo daňového poradce.
20. Podle ust. § 265 obch. zák. platilo, že výkon práva, který je v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku, nepožívá právní ochrany.
21. Podle ust. § 6 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, platného od 1. 1. 2014 (dále jen o.z.“), má každý povinnost jednat v právním styku poctivě. Podle odst. 2 nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého nebo protiprávního činu. Nikdo nesmí těžit ani z protiprávního stavu, který vyvolal nebo nad kterým má kontrolu.
22. Podle ust. § 7 o.z. se má za to, že ten, kdo jednal určitým způsobem, jednal poctivě a v dobré víře.
23. Podle ust. § 8 o.z. zjevné zneužití práva nepožívá právní ochrany.
24. Pokud žalovaná po formální stránce namítala, že této žalobě měla předcházet písemná výzva, což se nestalo, resp. že výzva měla předcházet každé změně žalobního petitu a že tuto absenci není možno překlénout vtělením výzvy do jednotlivých podání, musí soud tuto námitku odmítnout. Je třeba konstatovat, že žalobě předcházela marná výzva žalobce ze dne 19. 6. 2017 a pokud bylo stanovisko žalované žalobci neumožnit nahlížení do jím požadovaných dokumentů (byť několikrát nesprávně označených) jednoznačné, trvalé a konzistentní, má soud za to, že dostačující byly výzvy, obsažené vždy ve změnách žalobního petitu.
25. Soud při posouzení této otázky rozhodoval při vědomí opakovaně vyjádřených závěrů Ústavního soudu ČR (např. nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 50/03 či Pl. ÚS 8/06), kdy podle těchto rozhodnutí nelze tolerovat obecným soudům přepjatě formalistický postup v řízení za použití v podstatě sofistikovaného odůvodňování zjevné nespravedlnosti. Obecný soud není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku. Povinnost soudů nalézat právo totiž neznamená pouze vyhledávat přímé a výslovné pokyny v zákonném textu, ale též povinnost zjišťovat a formulovat, co je konkrétním právem i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad. Při výkladu a aplikaci právních předpisů nelze pomíjet jejich účel a smysl, který není možné hledat jen ve slovech a větách toho kterého předpisu, neboť v každém z nich je třeba nalézt i právní principy uznávané demokratickými právními státy. Soudy musí přednostně vykládat

předmětná ustanovení, jak ostatně dovozují popsaná rozhodnutí Ústavního soudu ČR v souladu s účelem zákona, jeho systematickou souvislostí a dalšími principy. Je třeba zároveň připomenout, že soud považuje za samozřejmé a určující pro nalézání práva, že je nezbytné vždy vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na konkrétních skutkových zjištěních.

26. Soud se poté zabýval zodpovězením otázky, zda má žalobce, jako společník žalované, právo nahlížet do jejích účetních a dalších dokumentů, a pokud ano, tak od jaké doby.
27. S ohledem na ust. §§ 155 a 156 odst. 1 ZOK soud konstatuje, že tato zákonná ustanovení přiznávají všem společníkům společnosti s ručením omezeným právo kontrolovat činnost společnosti. Poukazuje zde rovněž na usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 2189/2012 ze dne 20. 5. 2014, které je aplikovatelné na projednávanou věc, a to i pro dobu od 1. 1. 2014, byť bylo vydáno za právní úpravy obchodního zákoníku, platného do 31. 12. 2013. Nejvyšší soud v něm judikoval, že účelem práva společníka na poskytování informací a zpřístupnění dokladů společnosti podle ust. § 122 odst. 2 obch. zák. je umožnit společníku realizaci jeho práva podílet se na řízení společnosti podle § 122 odst. 1 obch. zák.
28. Lze tedy uzavřít, že všem společníkům, bez ohledu na velikost jejich obchodních podílů, náleží v rovné míře právo na informace o činnosti společnosti a právo nahlížet do všech dokladů společnosti. Společníci se tedy mohou, a mají seznamovat s originály dokladů a jsou též oprávněni prověřovat správnost údajů v těchto dokladech. Realizaci těchto práv jsou povinni zabezpečit jednatelé.
29. Společníci musí na druhé straně respektovat, že doklady společnosti mají i svůj veřejnoprávní význam a společnost musí plnit povinnosti ukládané jí zejména daňovými předpisy a zákonem o účetnictví. Nelze proto očekávat, že by výklad práv společníků a jimi zmocněných osob byl tak široký, že by zahrnoval odnášení dokladů společnosti z jejího sídla, resp. místa, kde jsou u společnosti uloženy.
30. Jak již bylo výše uvedeno, tak k zajištění podmínek pro výkon tohoto práva je společníkům poskytováno právo nahlížet do dokladů společnosti, t.j. právo seznámit se se všemi údaji, týkajícími se společnosti bezprostředně, nikoli pouze prostřednictvím zpráv statutárního orgánu předkládaných valné hromadě. Toto právo nepochybně zahrnuje i právo tyto údaje v rámci kontroly činnosti společnosti kontrolovat – jinak by totiž přiznání práva nahlížet do dokladů společnosti a práva kontrolovat její činnost nemělo pro společníky žádný praktický význam (obdobně např. Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Odo 396/2002 ze dne 20. 3. 2003, aplikovatelné i na novou právní úpravu).
31. Pokud jde o otázku, zda se společník může domáhat od společnosti nahlížení i do listin za dobu, kdy nebyl společníkem, má soud za to, že zcela pochopitelně ano. Pokud chce totiž společník kontrolovat hospodaření společnosti, musí mít přístup ke všem jejím dokladům, aby je mohl porovnávat, kontrolovat a navrhopvat další obchodní či jiné postupy. Jestliže by totiž nemohl do dokumentů starších dat nahlížet, postrádalo by jeho postavení společníka jakéhokoliv smyslu. Soud se proto neztotožňuje s právním názorem žalované, že se žalobce může domáhat jím požadovaných listin až od okamžiku, kdy jí byla smlouva o převodu obchodního podílu z roku 2011 doručena. Je tedy irrelevantní, zda tomu bylo skutečně až v roce 2016, jak tvrdila žalovaná, nebo se tak stalo dříve.
32. Poté, co soud vyřešil otázku práva žalobce požadovat nahlížení do dokladů žalované, zabýval se tím, v jakém rozsahu je možno mu toto právo přiznat.
33. Předně je nutno uvést, že žalobce byl povinen vymezit jím požadované dokumenty do té míry určitě, aby bylo rozhodnutí, kterým mu soud právo k nahlížení do dokladů přizná, vykonatelné. To pochopitelně neznamená, že by musel pojmenovat každou jednotlivou listinu, jejíž zpřístupnění se domáhá. Zakládalo-li totiž do 31. 12. 2013 ust. § 122 odst. 2 obch. zák. a po

1. 1. 2014 ust. §§ 155 a 156 odst. 1 ZOK právo společníka nahlížet do dokladů společnosti a kontrolovat tam obsažené údaje, nelze toto právo, jehož účelem je nepochybně umožnit společníkovi získávat informace o činnosti společnosti, omezovat tak, že může nahlížet jen do konkrétních dokladů, jejichž existence je mu známa. Společník se tak může např. domáhat, aby mu společnost umožnila nahlédnout do všech smluv, které uzavřela v určitém období s hodnotou plnění vyšší než 100 000 Kč, jak to též žalobce učinil, apod. (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 3704/2009 ze dne 22. 2. 2011).
34. Z ust. § 13 odst. 1 zákona o účetnictví jednoznačně vyplývá, že obsahuje výčet účetních knih podle zákona o účetnictví s tím, že do deníku se provádějí účetní záznamy, které jsou uspořádané z časového hlediska, tedy tzv. jak šly jednotlivé účetní operace po sobě. Účelem deníku je nejen chronologické uspořádání účetních zápisů, ale také prokázání skutečnosti, že byly zaúčtovány všechny účetní případy do daného účetního období. Deník tedy musí obsahovat veškeré účetní případy, které v průběhu účetního období nastaly, a je tedy jakousi kontrolní vazbou na hlavní knihu.
35. V té jsou pak účetní záznamy tříděny z věcného hlediska podle jednotlivých účtů a jedná se tedy o systematické třídění. Každá vybraná účetní jednotka je proto povinna v hlavní knize uvést počáteční zůstatky účtů ke dni, k němuž se hlavní kniha otevírá, dále souhrnné obraty strany „Má dáti“ a „Dal“ účtů. Tuto povinnost pak může účetní jednotka splnit v jiné účetní knize, např. v knize analytických účtů. V té pak systematické třídění dostává podrobnější členění než je v hlavní knize, když vazby mezi hlavní knihou a knihami analytických účtů plynou z ust. § 16 zákona o účetnictví, kdy peněžní částky v knihách analytických účtů musí odpovídat příslušným souhrnným peněžním částkám obrátů nebo zůstatků syntetických účtů, k nimž se tyto účty vedou; v knihách analytických účtů zák. o účetnictví požaduje vyjádření v peněžních jednotkách s tím, že nelze použít jen měrných jednotek a vyjádření množství. Pokud by tomu takto bylo, nebyla by průkazná vazba mezi peněžními částkami v knihách analytických účtů a v hlavní knize. Obraty jsou součty přírůstků, resp. úbytků, na daném účtu. Do obrátu se nezapočítávají počáteční stavy. V hlavní knize se dále uvádějí zůstatky účtů ke dni, ke kterému se sestavuje účetní závěrka.
36. Se žalovanou je třeba souhlasit s tím, že termíny „deník“ a „hlavní kniha“ obsahují stejné informace, ale jinak řazené. Nelze je již ale označit za „ty samé listiny, obsahující jen jiné seřazení“, jak to žalovaná dovozovala. S ohledem na výše uvedené soud konstatuje, že deník je jakousi kontrolní vazbou na hlavní knihu a pokud se tedy žalobce domáhal umožnění nahlédnutí jak do deníků, tak i do hlavních knih, byl v tomto směru jeho nárok důvodný, aby mohl překontrolovat správné vedení účetnictví.
37. Pokud žalobce dále požadoval umožnění nahlédnout do záznamů o provedené inventarizaci majetku a závazků, jakož i odpisových plánů, byl jeho nárok i v tomto směru důvodný. Správná inventarizace, s níž pochopitelně souvisí i odpisy majetku, je nutností řádného chodu společnosti, když soud odkazuje na ust. § 8 odst. 1 až 4 zákona o účetnictví.
38. Nedůvodnou je námitka žalované s tím, že u požadavku žalobce nahlédnout do kopií smluv, které uzavřela od 29. 3. 2011 do současnosti a jejichž předmět plnění přesahuje částku 100 000 Kč, nedošlo k formální změně žalobního petitu tak, aby bylo zřejmé, zda je tato částka včetně DPH. Soud má žalobní petit i v této části za určitý a vykonatelný. Mezi účastníky jednak nebylo sporu v tom, že uvedená částka je včetně DPH, když stejná formulace je i ve společenské smlouvě a navíc je takovýto výklad výhodný i pro žalovanou. V obchodních věcech navíc obecně platí, že pokud není uvedeno, zda je částka s DPH, tak se má za to, že s DPH je.
39. Za procesní situace, kdy účastníci řízení učinili nesporným, že požadované výkazy zisku a ztrát a rozvah, které se týkaly let 2011 až 2018, byly projednány na výše specifikovaných valných hromadách, kterým vždy předcházelo zaslání a předání podkladů společníkům, neměl soud jinou možnost, než žalobu v této části jako nedůvodnou zamítnout, neboť žalobce se nemůže účinně

domáhat vydání něčeho, co mu již vydáno bylo. Nelze totiž přehlédnout, že na tyto nesporné skutečnosti nebylo ze strany žalobce reagováno např. zpětvzetím žaloby.

40. Nejvyšší soud ČR ve svém usnesení sp. zn. 29 Cdo 3704/2009 ze dne 22. 2. 2011 konstatoval, že právo společníka na poskytování informací a zpřístupnění dokladů společnosti není zcela neomezené, ale zahrnuje pouze ty doklady a informace, které jsou potřebné k tomu, aby společník získal rozumný přehled o záležitostech společnosti. Mezi takové informace nepochybně patří zejména informace o rozsahu a základní struktuře majetku společnosti a o významnějších smlouvách, týkajících se nakládání s tímto majetkem. Přitom právo na zpřístupnění dokladů společnosti nesmí společník stejně jako jakékoli jiné právo vykonávat šikanujícím způsobem, tedy takovým způsobem, který by společnost omezoval v činnosti, případně jí způsoboval nepřiměřené náklady. Na druhou stranu ani společnost nesmí postupovat šikanujícím způsobem při odepření tohoto práva.
41. Společník tedy, nesmí – jinými slovy – vykonávat své právo, upravené v ust. §§ 155 a 156 zákona o obchodních korporacích, v rozporu s požadavky kladenými na výkon jakéhokoli subjektivního práva podle ust. §§ 6 až 8 o.z., když do 31. 12. 2013 byla tato práva upravena v ust. § 3 odst. 1 obč., a ust. § 265 obch. zák., jak je výše připomenuto.
42. Nelze přehlédnout skutečnost, že řízení před Městským soudem v Praze sp. zn. 79 Cm 148/2016, kde je řešeno vyloučení žalobce jako společníka, není dosud pravomocně skončené a žalobce je i nadále společníkem žalované, jak již bylo výše uvedeno.
43. Soud má za to, že důvodným nebyl požadavek žalobce na umožnění nahlédnout do interních dokladů žalobce. Z označení těchto listin je naprosto zřejmé, že by se jednalo o značné množství nejrozličnějších dokumentů. Výkon práva žalobce se proto soudu v této části jeví šikanózním, a to s ohledem na rozsah a podmínky jeho požadavku, odporujícího obsahu ust. §§ 6 až 8 o.z. Při posuzování skutečnosti, zda žalobce své právo neuplatňuje v rozporu s požadavky přiměřenosti a v mezích výše citovaných ustanovení, postupoval soud pochopitelně v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu ČR, výše citovanou a dále s odkazem na jeho další usnesení sp. zn. 29 Cdo 2779/2014 ze dne 27. 11. 2014.
44. S ohledem na výše uvedené má soud za to, že žaloba byla důvodná toliko v části, ve které se žalobce domáhal toho, aby byla žalované uložena povinnost umožnit mu nahlédnout do kopií těchto účetních knih: deníků, hlavních knih, dále do záznamů o provedené inventarizaci majetku a závazků, odpisových plánů, a to v listinné i elektronické podobě, od 1. 1. 2010 do současnosti a pořídit si jejich kopie vlastními prostředky a dále mu umožnit nahlédnout do kopií smluv, uzavřených žalovanou od 29. 3. 2011 do současnosti, jejichž předmět plnění přesahuje částku 100 000 Kč a pořídit si jejich kopie vlastními prostředky. Žalobě bylo tedy v tomto rozsahu výroky I. a II. vyhověno.
45. V části, ve které se žalobce domáhal toho, aby byla žalovaná povinna umožnit mu nahlédnout do kopií výkazů zisku a ztrát, rozvahy, interních dokladů, vydat mu kopie listin, specifikovaných ve výroci I. a II. a v části, v níž se domáhal toho, aby mu žalovaná byla dále povinna uhradit odůvodněné náklady, vzniklé pořízením kopií těchto listin vlastními prostředky žalobce, má soud žalobu již za nedůvodnou (z výše uvedených důvodů), proto jí v této části výrokem III. zamítl.
46. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto s odkazem na ust. § 142 odst. 2 o.s.ř., neboť každý z účastníků měl úspěch ve věci toliko částečný.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku l z e podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Shodu s prvopisem potvrzuje Blanka Špačková

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, může podat oprávněný návrh na jeho soudní výkon.

Praha 5. března 2020

Mgr. Vladimír S o u k u p, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje Blanka Špačková